

פרק שתי מדות

מתניתין:

שבו היה מודד עשרונות סולת לכל המנחות.

ולא היה מודד: לא במידה המכילה שלשה עשרונות בשביל מנחת נסכים לפר, ואף לא במידה של שנים לאיל שמנחת נסכיו היא שתי עשרונות, אלא מודדן "עשרונות", כלומר, היה מודד שלש פעמים במידת עשרון לפר, ושתי פעמים במידת עשרון למנחת נסכי האיל.⁽¹⁾

— "חצי עשרון" — מה היה משמש?

שבו היה מודד הביתי כהן גדול [מנחת חביתין]: מחצה עשרון בבקר וממנה עושה שש חלות, ומחצה עשרון בין הערבים שהיה עושה ממנה שש חלות, וכמאמר הכתוב [ויקרא ו]: זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו

שתי מדות של יבש, מידות המיועדות למדוד בהם דבר יבש היו במקדש:

אחת המכילה עשרון, ובה היה מודד עשרון סולת לכל המנחות, ואחת המכילה חצי עשרון לחביתי כהן גדול, וכפי שיתבאר כל זה בהמשך המשנה.

רבי מאיר אומר:

אחת המכילה עשרון, ועוד אחת המכילה עשרון, ובברייתא בגמרא יתבאר מה היה החילוק ביניהם ולמה היו משמשות; ועוד מידה של חצי עשרון לחביתי כהן גדול.

מידת ה"עשרון", מה היה משמש?

כלל, מכל מקום צריך שימדוד בשל מקדש, וכן בנסכי יין ושמן גם כן צריכים מדידה במידות שבמקדש.

ב. הנה לעיל ח א ובזבחים פח א מבואר: כלי שרת אין מקדשין אלא מלאין; ופירש רש"י בזבחים שם, שיהא כהן שיעור שלם הצריך לדבר, אם יבש הוא שיהיה שם עשרון שלם למנחה, ואם מנחת נסכים היא שניתנה בכלי, יהא שם שלש עשרונות לפר ושני עשרונות לאיל, אבל אם חסר השיעור אין הכלי מקדשין, שאינו ראוי לכלי; ואם כן קשה למאן דאמר מדות היבש נתקדשו ומקדשים את מה שבתוכם, האיך קדשו העשרונות, בכלי שאינו מלא?!

וכתב ב"מקדש דוד" [סימן ג אות ג ד"ה עוד], שמקומו הוא מתיישב, שהרי כתב רש"י את הטעם משום דאינו ראוי לכלי, אם כן זה

1. א. ביאר ב"מקדש דוד" [סימן ג אות ב ד"ה ולפי דברין]:

בנסכים איכא דין מדידה, דלא רק שצריך שיהיה להם שיעור האמור בתורה, רק צריך שימדוד אותם במידות של מקדש, והיינו דאמרינן שלא ימדוד בשלשה לפר אלא ימדוד עשרונות, ואם אין צריך רק שיהא בו השיעור, מאי נפקא מינה אין ימדוד; וכן אמרינן בגמרא, שלרבי מאיר היו שתי עשרונות אחד גדוש ואחד מחוק, ובגדוש היה מודד לכל המנחות, ואמאי לא ימדוד בשל מחוק, כיון דאין צריך רק שיהיה השיעור; וכן במידות הלח אמרינן [לקמן פח א], דכלי המשמש מידה זו, אינו משמש מידה אחרת, ומאי נפקא מינה איך ימדוד —

וזה הוא לכולי עלמא, ואפילו למאן דאמר [לקמן צ א] מידות יבש לא נתקדשו ואינו מקדש